

CANNABIS REGULEREN:

PLEIDOOI VOOR EEN NON- PROFITMODEL

PROF. DR. TOM DECORTE

HOGLERAAR CRIMINOLOGIE, UNIVERSITEIT GENT

CANNABISCONGRES - UTRECHT - 31 OKTOBER 2018

“HET CANNABISVERBOD HEEFT GEFAALD”

(UNODC, (WORLD DRUG REPORT 2016)

- 1. Geen daling van het aantal (afhankelijke/problematische) drugsgebruikers;**
- 2. Geen vermindering van de fysieke en psychosociale schade die drugsmisbruik kan veroorzaken;**
- 3. Geen daling van de negatieve gevolgen van het drugsfenomeen voor de samenleving (o.m. criminaliteit en overlast);**
- 4. Geen bescherming van de jongere en kwetsbare groepen in de samenleving;**
- 5. De paradox van repressie: niet effectief – criminogeen – niet kosten-effectief (‘no value for money’) - niet evidence based**
- 6. Geografische verschuivingen en gedaanteveranderingen (‘waterbed effects’) en selectiviteit in de aanpak**

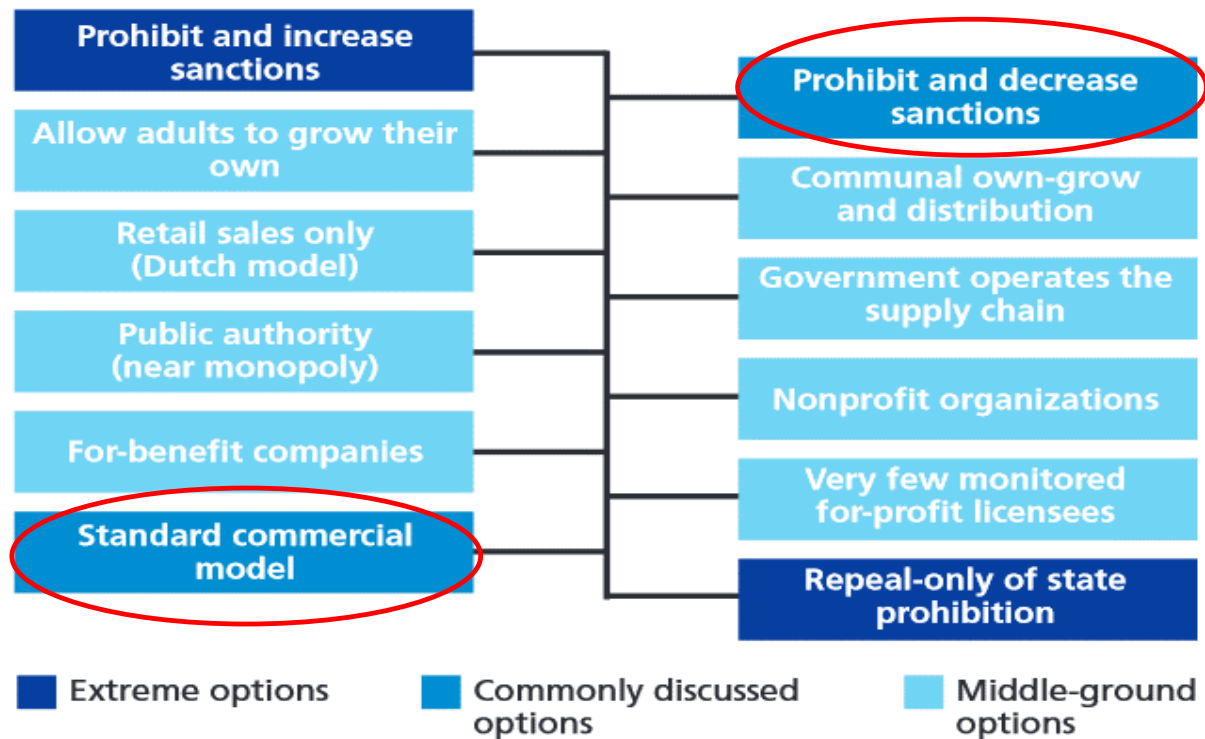
DE WERELD = EEN LABORATORIUM VOOR EXPERIMENTEN MET REGULERING VAN CANNABIS

1. Al vanaf eind jaren '60 protest-/legaliseringsbeweging in VS en andere landen
2. Nederland (1976)
3. *'The quiet revolution'*: decriminalisering van cannabisbezit in vele landen
4. Uruguay (2014)
5. US: Colorado, Washington, Alaska, Oregon, California, Nevada, Maine, Massachusetts
6. Canada (2018)
7. ...

SIMULTAAN: HET BELANG VAN *BOTTOM-UP* EN *GRASSROOTS* INITIATIEVEN

- 1. De opkomst van cannabis social clubs (Spanje, België, en andere landen (Frankrijk, Groot-Brittannië, Slovenië, New Zeeland, ...))**
- 2. Het pleidooi van de Nederlandse burgemeesters ('Joint Manifest')**
- 3. De roep om experimenten**
 - Duitse steden (Berlijn, Hamburg)**
 - Zwitserse steden (Geneva, Bern, Basel, Zürich)**
 - Belgische stad Mons**
 - Denemarken: Kopenhagen**

TWAALF ALTERNATIEVE DISTRIBUTIEMODELLEN VOOR HET HUIDIGE PROHIBITIEBELEID

RAND PE149-1

Bron: Caulkins et al, 2015.

HET 'COMMERCIEËLE MODEL' (TABAK, ALCOHOL, GENEESMIDDELEN)

Illustratie van wetgevend instrumentarium waarmee men regels kan opleggen (zonder productie, distributie en gebruik over de hele lijn te criminaliseren)

Alcohol: Kwaliteitsnormen – leeftijdsgrenzen – openbare dronkenschap – regels rond reclame en marketing - ...

Tabak: Rookverbod in publieke ruimtes – leeftijdsgrenzen – Beperkingen en eisen aan reclame – Waarschuwingen - ...

Geneesmiddelen: Vergunningen – controles op kwaliteit en veiligheid – 'Good manufacturing practices' – regeling van de distributie (apothekers) - ...

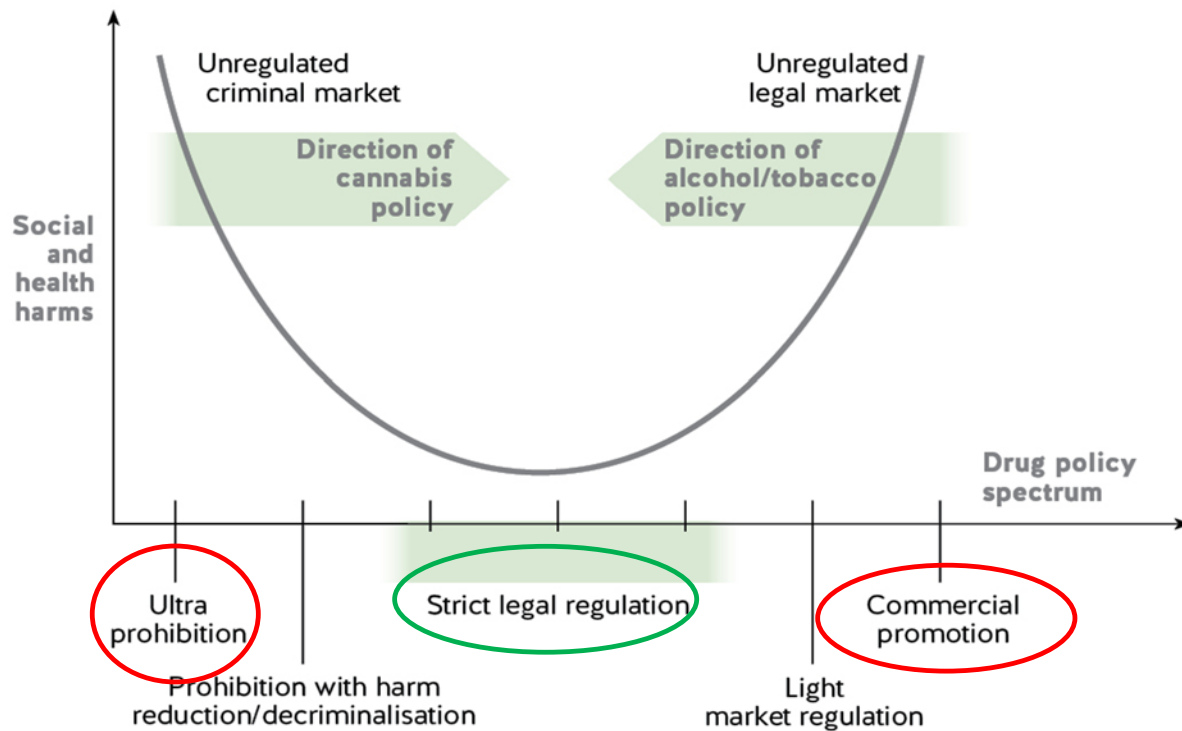

HET 'COMMERCIEËLE MODEL' (TABAK, ALCOHOL, GENEESMIDDELEN)

- Nefaste (onbedoelde en ongewenste) gevolgen van commercialisering
- **Minimaliseren / verbloemen** van de gezondheidsrisico's
- **Beïnvloeding** van het wetenschappelijk onderzoek (via sponsoring, verleiding van wetenschappers, ...)
- Onophoudelijke zoektocht naar **nieuwe doelgroepen** en winstgevende marketing, branding
- Grote weerstand tegen maatregelen die het aanbod viseren
- Grote middelen om te **lobbyen** (denktanks, conferenties, werkbezoeken, seminars)

WELKE LESSEN UIT HET VERLEDEN?

WHAT ARE CANNABIS SOCIAL CLUBS (CSCS)?

- **(Legal) associations of cannabis users**
- **Collective cultivation of cannabis, in a private space**
- **Non-profit**
- **Limited amounts, covering personal consumption by its (registered) members**
- **For adults**
- **For people who are cannabis users prior to joining a CSC**
- **For recreational and/or medical use**

CANNABIS SOCIAL CLUBS (CSCS)

VERSCHILLENDE CONTEXT EN PRAKTIJKEN

- Spanje: 400-600 CSCs
- België: 5-10 CSCs
- Slovenië: 'Cannabis Social Club Maribor'
- Nederland: 'The Tree of Life' (Amsterdam), initiatief van de stad Utrecht
- Frankrijk: Fédération des CSC (CSCF) – 'Les amis de CSCF' (?)
- Verenigd Koninkrijk: UKCSC (working closely with NORML UK) (?)
- Zwitserland: 'Die Grüne Blume' (medische CSC, 2006) (?)
- Italy: 'laPiantiamo' (?)

CANNABIS SOCIAL CLUBS (CSCS) COMPARATIEVE ANALYSE IN 3 LANDEN

- Spanje (ES)

Ongereguleerd – verschillende wetgevende initiatieven op het regionale vlak – uiteenlopende rechtspraak

- België (BE)

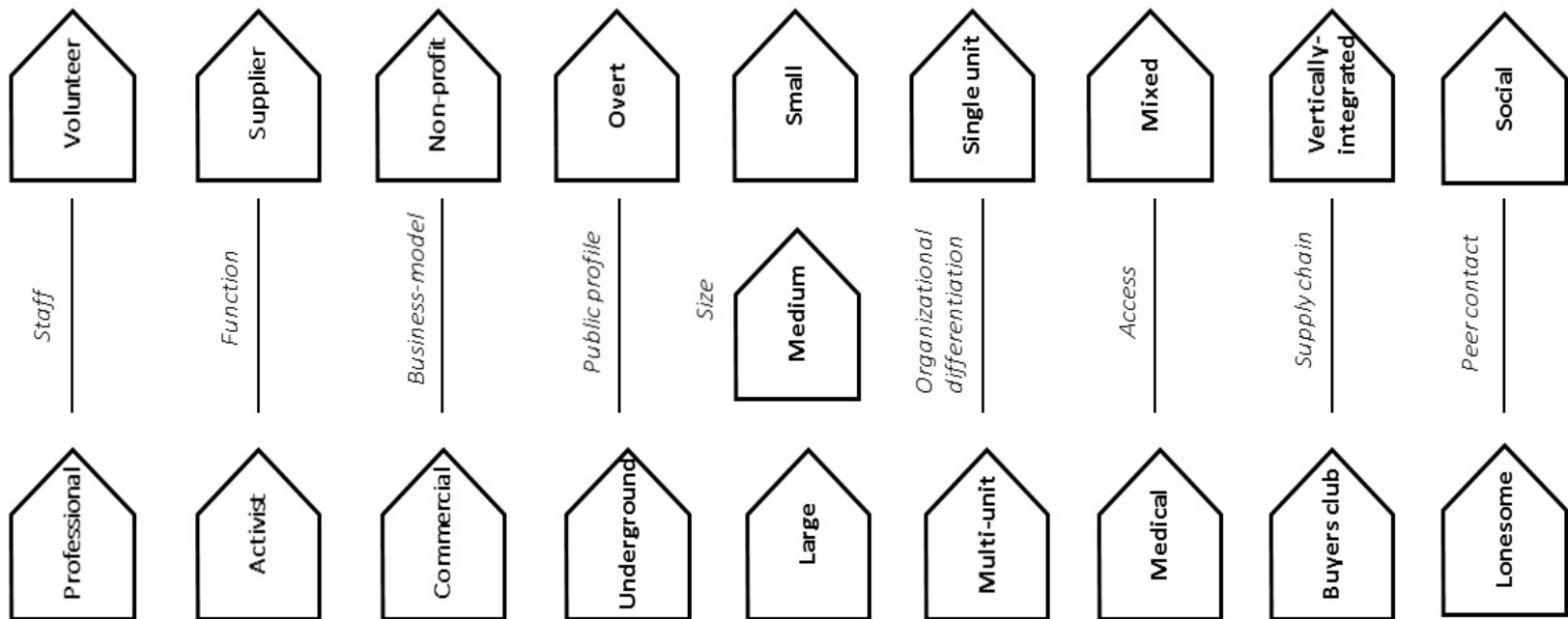
Ongereguleerd – geen wetgevende initiatieven – recente criminalisering

- Uruguay (UY)

Gereguleerd (Wet 19.172) – 1 van 3 wettelijke kanalen – ca. 90 clubs

EEN TYPOLOGIE VAN CANNABIS SOCIAL CLUBS (PARDAL, 2018)

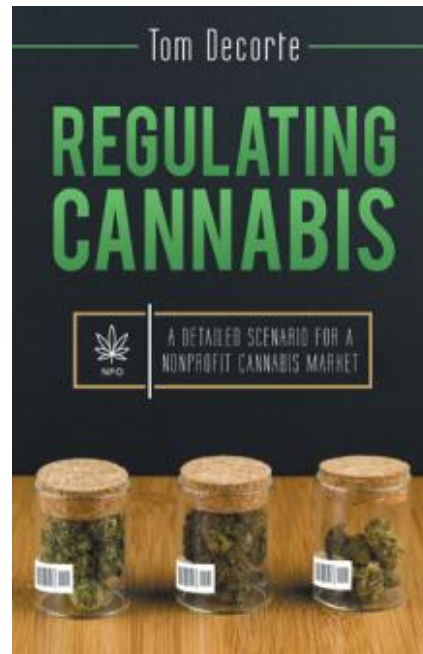
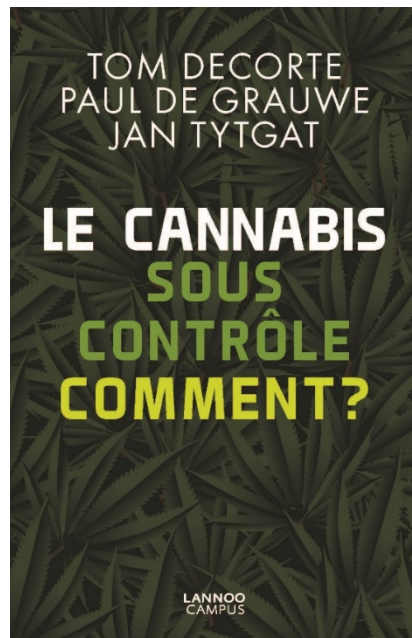
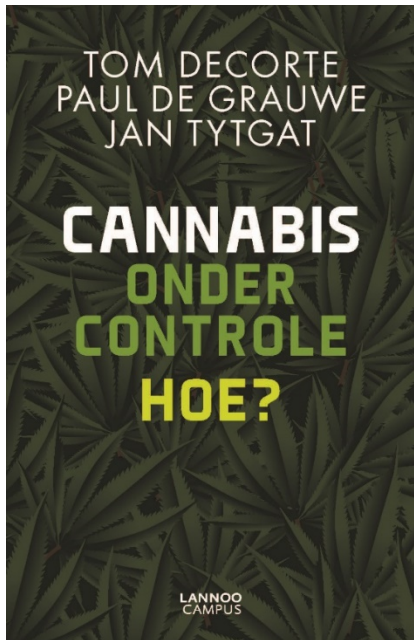

Source: Pardal (2018). Belgian Cannabis Social Clubs' supply practices: A shapeshifting model? *International Journal of Drug Policy*, 57, 32-41.

(STRIKTE) REGULERING VAN NON-PROFITMODEL

- **Overeenkomsten en verschillen tussen de praktijken van CSC's: aanwijzingen voor toekomstige regulering?**
- **Noodzaak om een balans te vinden tussen adequate overheidscontrole ...**
 - ✓ Regelen van formele registratie van CSC's en leden (inclusief lidmaatschapscriteria)
 - ✓ Introductie van limieten voor aantallen leden en geproduceerde en geleverde hoeveelheden
 - ✓ Verbetering van de kwaliteitscontrole en financiële verantwoording
- **... en zelfregulering door de CSC's**
 - ✓ Over de besluitvormingsstructuur, lidmaatschapsbijdragen, personeel inhuren, federaties vormen, enz.

CANNABIS ONDER CONTROLE: HOE?

EEN VOORZICHTIG SCENARIO VOOR EEN GEREGLUEERDE DRUGSMARKT, IN TWEE FASEN

HET COFFEESHOP-MODEL

- Toestaan en reguleren van distributiepunten voor gebruikers is mogelijk zonder dramatische toename van drugsgebruik.
- Succesvol in het scheiden van de drugsmarkt van de markt van andere drugs (cocaïne, heroïne, ...).
- Spagaat tussen 'voordeur' en 'achterdeur' van de coffeeshop: de facto dezelfde zwarte markt als in België.
- Drugstoeristen welkom tot 2013 (invoering van het ingezetenen criterium)!
- Repressieve aanpak van de teelt: de markt 'verhardt' (wordt criminelier).

AFSLUITENDE BEDENKINGEN

1. De wereld: een laboratorium voor cannabisbeleid

Van koers veranderen maakt je internationaal geen paria meer

2. Te vroeg voor substantiële evaluaties van de modellen?

Cannabis weghouden uit de handen van jongeren en kwetsbare groepen zal niet lukken, maar reguleringsmodellen zijn minder schadelijk dan repressieve modellen

3. Welke modellen: profit vs. non-profit modellen?

wie worden de producenten: ondernemingen, boeren, huidige ondergrondse kwekers, de staat, collectieven of non-profit verenigingen?

4. Lokale experimenten = stap op weg naar (verdere) legalisering?

Gevaar: de logica van medische experimenten toepassen op in essentie sociale experimenten

5. Kan Nederland nog opteren voor een compleet ander (non-profit) model?

Of hoe implementeer je de non-profitlogica in een in essentie for-profit-model?

6. Het gevaar van de formule 'experimenten' als achterdeur voor de drugsverdragen

DANK U!

- DECORTE, T., DE GRAUWE, P. en TYTGAT, J. (2014), Het Belgisch cannabisbeleid maakt zijn doelstellingen niet waar, *Panopticon*, jrg. 35, nr. 2, 151-155.
- DECORTE, T. (2014), De Belgische ‘Cannabis social Clubs’: middenweg tussen zwarte markt en commerciële beschikbaarheid?, *Panopticon*, jrg. 35, nr. 6, 520-537.
- DECORTE, T. (2015), Cannabis Social Clubs in Belgium: Organizational strengths and weaknesses, and threats to the model, *International Journal of Drug Policy*, vol. 26, 122-130.
- DECORTE, T. & PARDAL, M. (2016). Cannabis social clubs in Europe : prospects and limits (pp. 285-299). In : COLSON, R. & BERGERON, H. (eds). *European Drug Policies. The ways of reform*. London : Routledge.
- DECORTE, T., PARDAL, M., QUEIROLO, R., BOIDI, M.F., SANCHEZ AVILES, C. en PARES FRANQUERO, O. (2017). Regulating Cannabis Social Clubs: a comparative analysis of legal and self-regulatory practices in Spain, Belgium and Uruguay. *International Journal of Drug Policy*, 43, 44-56.
- DECORTE, T., DE GRAUWE, P. en TYTGAT, J. (2016). *Cannabis onder controle. Hoe?* Leuven: Lannoo Campus (ISBN 978 94 014 4200 8).
- DECORTE, T., DE GRAUWE, P. en TYTGAT, J. (2017). *Cannabis sous contrôle. Comment?* Brussel: Editions Racines.
- DECORTE, T. (2018), *Regulating cannabis. A detailed scenario for a nonprofit cannabis market*. Bloomington: Archway Publishing.
- PARDAL, M. & DECORTE, T. (2018), Cannabis use and supply patterns among Belgian Cannabis Social Club members, *Journal of Drug Issues*, 48(4), 689-709.